

10th

International Conference on:
Reducing Burden of Traffic Accidents:
Challenges and Strategies

دهمین سمینار بین المللی
کاهش سوانح ترافیکی، چالش ها و راهکارهای پیش رو

Together we can
save millions
of lives.

آخرین سال دهه اقدام The Last Year of Decade of Action

22-23 January 2020, Shiraz, Iran

ارزشیابی اقدامات مدیریت ایمنی راه در سطح کشور ایران به روش تحلیل سلسله مراتبی (Analytical Hierarchy process)

محمد صدیق باور^{۱*}

^۱ دکتری برنامه ریزی شهری و حمل و نقل، مدیر کل مطالعات حوزه معاونت حمل و نقل شهرداری شیراز، ایران

مقدمه: آسیب های ناشی از تصادفات جاده ای یکی از بدترین مشکلات سلامت است و تعداد تلفات جاده ای (road fatalities) در بیشتر کشورهای در حال توسعه از جمله ایران، سریعاً در حال رشد می باشد. تشخیص گزینه های مختلف برای حل یک مشکل ایمنی بسیار مهم است. اکثر تصادفات را نمی توان فقط به یک علت نسبت داد اما آنها بیشتر نتیجه نهایی فعل و انفعال نادرست بین اجزای سیستم ایمنی راه هستند. تجربه نشان داده که اقدامات همزمان و هدف دار در مورد این اجزا، ممکن است راهبرد بسیار موثری باشد.

روش بررسی: در این مقاله سعی شده است تا با بررسی اقدامات همزمان و هدف دار در مورد اجزای سیستم ایمنی راه از جمله ترکیب نظارت پلیس، مقررات و قوانین جدید و فعالیت های ترویجی تبلیغی از جمله در افزایش استفاده از کمربند ایمنی یا کاهش رانندگی های خط ساز، بسیار مفیده می باشد، مورد بررسی قرار گیرد. برنامه مدیریت ایمنی راه (RSPM)، به عنوان تنظیم کننده فعالیت های مورد نیاز کشورها برای رسیدن به یک هدف مشخص از پیش تعیین شده در کاهش تصادفات شامل دو جز: ۱- سازماندهی اقدامات ایمنی راه ۲- اولویت های اجرائی اقدامات ایمنی راه می باشد. سازماندهی اقدامات ایمنی راه شامل شش قسمت: ۱- ساختار سازمانی ۲- سیستم یکپارچه و کامل داده ها (big data) ۳- حمایت های سیاسی و اجتماعی ۴- ابتکار عمل در تامین بودجه ایمنی راه ۵- توانایی فنی و فعالیت های تحقیقاتی ۶- نظارت و ارزیابی، می باشد. اولویت های اجرائی اقدامات ایمنی راه شامل چهار قسمت است: ۱- تمام مناطق راه (متعادل) اجرا گردد ۲- مقرون به صرفه (B/C) ۳- مهندسی ارزش ۴- واقع گرایانه. در این مقاله نحوه ارتباط و نقش آنها در کاهش تصادفات ایران بررسی می گردد.

آخرین سال دهه اقدام

The Last Year of Decade of Action

22-23 January 2020, Shiraz, Iran

یافته ها: در این مطالعه، با بررسی اقدامات ایمنی در دو بخش سازمانی و اولویت های اجرایی مشخص گردید که در ایران مشکلات ذیل وجود دارد: ساختار سازمانی منسجم و واحدی که مدیریت واحد ایمنی راه بر عهده گیرد موجود نیست و اکثرا مدیریتهای ایمنی راه در دست افراد کم و بدون تخصص ایمنی راه می باشد و سیستم یکپارچه و کامل داده های تصادفات موجود نیست، حمایت های سیاسی و اجتماعی از طرف تمامی افراد صاحب نفوذ صورت نمی پذیرد، در نتیجه منجر به عدم ابتکار عمل در تامین بودجه ایمنی راه در مجلس و دولت می گردد، توانایی فنی و فعالیت های تحقیقاتی کم به دلیل نیروهای متخصص اندک، نظارت و ارزیابی بسیار ضعیف را در پی خواهد داشت، از طرفی تمامی راه های کشور به یک نسبت ایمن سازی و استاندارد سازی نمی گردند و در بحث ایمنی مهندسی ارزش جان انسان ها به هیچ عنوان مد نظر نمی باشد و هزینه به فایده و مسائل اقتصادی تصادفات دقت نمی گردد لذا واقع گرایانه به مسائل ایمنی پرداخته نمی شود بنابراین آمار تصادفات در ایران روز به روز نگران کننده تر می گردد.

نتیجه گیری: بر پایه یافته های این مطالعه، در ایران با توجه به روش تحلیل سلسله مراتبی ضرائب اهمیت در شاخص ساختار سازمانی (۰,۸۲) و اولویت های اجرایی (۰,۱۸) است. ضرائب اهمیت سازماندهی اقدامات ایمنی راه در شش قسمت: ۱- ساختار سازمانی (۰,۳۳) ۲- سیستم یکپارچه و کامل داده ها (۰,۰۶) ۳- حمایت های سیاسی و اجتماعی (۰,۲۷) ۴- ابتکار عمل در تامین بودجه ایمنی راه (۰,۱۵) ۵- توانایی فنی و فعالیت های تحقیقاتی (۰,۱۱) ۶- نظارت و ارزیابی (۰,۰۸) می باشد. ضرائب اهمیت اولویت های اجرایی اقدامات ایمنی راه در چهار قسمت است: ۱- تمام مناطق راه (۰,۰۹) اجرا گردد ۲- مقرون به صرفه (۰,۲۹) ۳- مهندسی ارزش (۰,۴۷) ۴- واقع گرایانه (۰,۱۵). در این مقاله نحوه ارتباط و نقش آنها در کاهش تصادفات ایران بررسی می گردد.

کلیدواژه ها: ارزشیابی، مدیریت، ایمنی، راه، تحلیل سلسله مراتبی